

Den nye profeten Muhammad

AV ALEX HALEY

"Den mäktigaste färgade mannen i Amerika" har man kallat denne lille skenbart blide neger, som står i spetsen för en snabbt växande, våldsamt anti-vit och anti-kristen rörelse

DÅ JAG i samspårk med en annan neger vandrade genom stora hallen i New Yorks stadsbibliotek slog en tredje, obekant rasfrände följde med oss. Han sa ursäktande: "Jag kunde inte undgå att höra er tala om mr Muhammad. Det verkar faktiskt som om han skulle komma på tapeten så fort några av oss träffas."

Jag hade nyligen varit i San Francisco. Även där talade negerna sinsemellan om den lille ljusbrune man som kallar sig "Elijah Muhammad, Allahs sändebud till den vilsegångna och återfuna islamitiska folkstammen i Nordamerika". Som ledare för en

hästsk anti-vit, anti-kristen rörelse, som predikar den svarta rasens överlägsenhet, förklarar Muhammad utan omsvep: "Jag gör allt vad jag kan för att få de så kallade negerna att inse att den vita rasen och dess religion, kristendomen, är deras svurna fiender."

Med en förkunneelse byggd på lärosatser som Muhammad påstår sig ha undfått av "Allsmäktig Gud Allah personligen", har han omvänt uppskattningsvis 70.000 negrer till sin religion, "Muslim". (Dessa "muslimiter" bör inte förväxlas med de 33.000 rättrogna muselmanerna i Amerika.)

Muhammad har grundat över 50 "Islams tempel" och ett stort antal snävre missioner, som bedriver sin verksamhet i hyrda lokaler eller i privata våningar. Muslimförsamlingarna är spridda över 27 städer från norr till söder, från kust till kust. De största finns i Chicago, Detroit och New York, de snabbast växande i Los Angeles, Atlanta och Miami. Dessutom finns det två "Islams universitet", ett i Chicago och ett i Detroit — det senare godkänt av skolmyndigheterna som läroanstalt till och med realskolans första klass — där "Islams framtida ledare" sitter på skolbänken 50 av årets 52 veckor, och där man börjar läsa arabiska i tredje klass.

För att i mesta möjliga mån göra negerna oberoende av de vita stöder Muhammad muslim-ägda företag och propagerar för startandet av nya. Det finns redan åtskilliga — beklädnadsaffärer, frisersalonger, livsmedelsbutiker, trätjänstningar, restauranger, bagerier, fastighetsbolag och ett varuhus. På finansieringsstadiet befinner sig nu ett "Islams centrum" i Chicago, som ska omfatta två hela kvarter och kosta 20 miljoner dollar.

Muhammads förkunneelse tycks finna sina flesta proselyter bland den stora mängd negrer som sugits in till storsäderna och där ännu inte förmått skapa sig en dräglig tillvaro. Muhammad erbjuder dessa rotlösa en ny livsstil — ett stridbart och självmedvetet svart broderskap. "Det är ett slags svart fascism, och den griper snabbt omkring sig", konstaterar fader William McPeak i Alla helgons församling i New Yorks Harlem. En ledamot av de amerikanska kyrkosamfundens

samarbetsråd, dr J. Oscar Lee, säger: "Den lära som förkunnas är ytterst farlig. Men vi måste medge att anhängarna får en självtänsla och målmedvetenhet som de dittills saknat."

När jag gick för att lyssna på nt Muhammad i St. Nicholas Arena i New York var lokalen packad med folk. De som inte hade lyckats tillskansa sig någon av de 5.000 sittplatserna stod runt väggarna. I källaren trängdes ett tusental trogna, och ännu flera väntade tålligt utanför. De skulle få lyssna till budskapet via högtalare.

Mötet öppnades av en av Muhammads sex söner, Wallace D. Muhammad, nästa talare var ledarens "adjutant", en högre och snärtigt elegant New York-"präst", som gick under namnet "Malcolm X". Han avtjänade ett fängelsestraff för stöld, när han blev omvänd.

"På den tiden jag var kristen var jag en föbrytare. Jag gjorde bara vad den vite mannen läde mig", sa Malcolm X i lugn samtalston.

Plötsligt började publiken ropa och skrika. Fram mot estraden marschade muslimniter i två dubbla led. Mellan dem gick en liten man med blyg uppsyn, klädd i blå kosym och med en broderad fez på huvudet.

Malcolm X gestikulerade usinnigt för att tysta det stormande jublet. Så presenterade han mannen med det blida utseendet som "den *djävulsvarte* mannen i Amerika... den *kräftfullaste* svarte mannen i Amerika... den *blökaste* svarte mannen i Amerika."

Muhammad tog plats i talarstolen. I två timmar skrek han fram satser som: "Alla har svikit negern!... Kristendomen har svikit!... Kristendo-

men är den vite mannens religion! Den har ingen frälsning att bjuda den svarte mannen!... De dödas uppståndelse innebär, rätt tolkat, att vi, Nordamerikas svarta folk, ska stå upp ur vår andliga död — för att sen likt Josef i Egypten, bli herrar i det land där vi en gång var slavar... Hur kommer det sig, tror ni, att våra förtryckare, efter fyrahundra år av mord, våldtäkt och slaveri, nu vinkar med jämlikhetens olivkvist? Våra förtryckare vill lura oss att fortsätta vårt himlaskådande, medan de själva behåller marken under våra fötter — medan de fortsätter att ge oss örfilar och lånsa våra fickor!... De vill *inte* ha ett enat negerfolk! De vill *inte* ha ett islamiskt negerfolk! De vet att Islam betriar de svarta männen från fruktan!"

Efteråt diskuterades Muhammads ord överallt i Harlem — i hemmen, på trottoarerna, på östugor och restauranger. Jag hörde en pensionerad kustbevakare ubrista: "Vad är det för ena dårar som kan sitta där och höra honom smäda Gud?" En kvinnlig socialvårdare sa: "Mannen är antingen en slug opportunist eller en psykopat!"

Men för var och en som fördömde Muhammad fanns det minst tre som tog honom i försvår. En kvinna på en skönhetsallong sa till exempel: "Muhammad säger bara som det är, och det kallar de vita hat. De har redan gett negerna så mycket att hata dom för — Muhammad bara drar fram det i ljuset! Det snabbaste sättet att stoppa honom vore att sätta stopp för såna som guvernör Faubus."

"Det måste göras mer än så", inflikade en annan. "Gemensamma sko-

lor — vad har vi för glädje av dom? På examensdan går de vita ungdomarna åt ett håll och de svarta åt ett annat. De vet bättre än att söka de jobb som de vita får. I grundlagen står det att alla har samma rättigheter — det är bara det att det inte håller streck när det gäller oss."

Och ytterligare en röst: "Man läser om hur de i somliga sydstatskyrkor gett predikanter kicken bara för att de *talat* om tolerans. Det är på söndagsmornarna som rasklyftan är störst i det här landet. Det blir nog en svår stund när vi träffas i himlen."

En professor i sociologi som jag talade med fann ingenting överraskande i detta. Han sa: "Jag har studerat den här mannen. Han skulle aldrig ha fått vind i seglen, om det inte hade funnits så många oförrätter att peka på. Men Muhammad är idolen och hans möten är galaföreställningar. Gå till ett vanligt möte i något av tempelen, om ni vill se hur det verkliga fältarbetet bedrivs."

Jag gick till Islams sjunde tempel i Harlem nästa söndagseftermiddag. I fonden hängde en svart tavla. På denna hade man med färgkritor ritat en amerikansk flagga med överskriften "Slaveri — Lidande. — Död", och bredvid den Islams symboler, stjärnan och halvmånen, krönta av orden "Frihet — Rättrisa — jämlikhet". Mellan bilderna hade man textat frågan: "Vilken av dem skall överleva den sista striden?" Efter ett upphetsande anförande av en 26-årig fronsoldat från Koreakriget, kallad "Curtis 2-X", uppmannades alla närvarande icke-muslimiter att samlas längst bak i tempellet för att annäla sig till inträde.

Alla "nyfrälsta" underkastas en intensiv skolning med en rad lektioner och föreläsningar. Kärnan i undervisningen är en glödande rastolthet: "Svarte man, du är den överlägsne. Handla därefter." Så följer "Trossatser i Islam": Be flitigt och ständaktigt. Offra av det som Allah skänkt dig på den rätta saken. Tala sanning oavsett omständigheterna. Håll dig ren till kropp och själ. Älska dina trosfränder såsom dig själv. Var vänlig. Dröp ingen som Allah inte befallt dig att dräpa. Dyrka inga andra gudar jämte Allah. Frukta ingen utom Allah. Var aldrig den som angriper, men försvara dig alltid, om någon angriper dig.

Sedan kommer en rad andra påbud som går ut på att stöpa om de nyfrälstas personliga vanor, och även Muhammads argaste vedersakare nödgas ge honom det erkännandet att han faktiskt tar itu med vad han kallar "de traditionella orsakerna till att negererna är svaga". Spirit, tobak och narkotika är bannlysta, liksom svordomar, hasardspel och dans. Muslimkvinnan får inte använda skönhetsmedel, och hon får inte vara ensam i ett rum med någon annan man än sin make. Gamla bekanta till nyomvända muslimer förväntas sig över den hart när otroliga personlighetsförändring som proselyten genomgår när han med ens överger livslånga vanor för en ny, spartansk livsföring.

Vuxna muslimer undervisas en kväll i veckan, de manliga genomgår kurser i "kroppshygien" — skrivstångsträning, militära övningar och judo. Utvalda elever mellan 18 och 30 år bildar ett elitgarde, "Islams frukt", som i abonnerade bussar ledsagar Muhammad på hans turnéer.

"Det är ju samma sak som förekommer inom KFUM, katolska ungdomsförbundet, frimurarens ungdomslager och scoutkåren", sa Malcolm X om "kroppshygien". Men representanter för ordningsmakten är av en annan åsikt. Vice polischefen i New York, Walter Arm, framhåller att i städer och samhällen med starka ras-motsättningar kan en bokstavlig tolkning av Muslim-budet "försvara dig", stödd av det vältrimmade "Islams frukt", lätt ge upphov till kravaller.

Jag anhöll genom Malcolm X om en intervju med ledaren och följ till Chicago för att vara till hands när det uppstod någon glugg i Elijah Muhammads fullbokade dagsprogram. Elijah Poole, som han kristnades till år 1897 av sin far baptistpredikanten, har gått en lång väg från sin barndoms Sandersville i Georgia.

Efter genomgången folkskola sökte sig Elijah till Detroit, och det var där som han år 1931, enligt egen utsägo, träffade "Den Personifierade Allah". Det var en herte vid namn Fard Muhammad — "den förste och ende i Mekka födde man som kommit till Amerika enkom för att undervisa den så kallade negern". Fard ingöt, sågs det, sin ande och sina läror i Elijah, som därefter grundade det första "Islams tempel" i Detroit. Längre fram, sedan Elijah hade flyttat till Chicago, blev han anhållen för att ha uppviglat negrer att inte delta i "den vite mannens krig". Han frikändes från den anklagelsen, men blev dömd för undanhållande från militärtjänst och fick avtjäna tre års straffarbete i det

federala fängelset i Milan, Michigan.

Efter sin frigivning år 1946 koncentrerade han sig på att utvärja och fostra hängivna medarbetare. Kärnan i Muhammads stab utgörs av hans sex söner. En måg, hundrakilobjässen Raymond Sharieff, är "överbefälhavare" för "Islams frukt". Malcolm X är den allestädes närvarande adjutanten som flyger Förenta staterna runt med order och instruktioner till de lokala församlingsledarna, vilka i sin tur tillsätter det lägre befälet, underlöjtnanter, sergenter och korporaler, inom sina distrikt. Denna fasta organisation ger Elijah Muhammad ett grepp om ankängarna och en maktfullkomlighet som ingen annan negerledare kan uppvisa.

Inte någonstans avspeglas Muslims stränga sammanhållningskrav så tydligt som i rörelsens blomstrande affärsföretag. Men Muslim-affärernas kassapparat svarar ändå bara för en del av de intäkter som rörelsen tillför Muhammad. Vid massmötet i St. Nicholas Arena i New York såg jag inga växelmynt i kollekten — idel sedlar dalade ner i de stora pappersäcker som tempeltjänare bar omkring i den fullpackade lokalen. Betydande summor flyter också in från månatliga basarer och från gatuför-säljning av sylt, pajer, tårter och karameller.

Allt som allt strömmar det in tillräckligt med dollar för att mr Muhammad ska kunna finansiera nya affärsföretag, fondera medel till sitt 20-miljondollars "Islams Centrum" och köpa ett stort, modernt hyreshus i Chicago. (Där sade Muhammad upp de vita hyresgästerna, lät negrer flytta in

i stället och sänkte därpå hyrorna — någonting som inte undgick att göra effekt även på icke-muslimer.)

Ett par dagar efter intervjun blev jag inbjuden till middag hos familjen Muhammad. Muslim-ledaren talade med lugn röst — mest om sina problem. FBI höll till exempel på med att lägga upp ett arkiv om organisationens förehavanden. Han visste att det gick rykten om en kongressundersökning, och liksom att Muslims finanser är föremål för det federala skatterekets livliga intresse. Men han försäkrade samtidigt att han inte fruktar några myndigheter. "Jag har allt jag behöver — sanningen", sa han.

Fem gånger under middagen måste mr Muhammad gå från bordet för att ta emot intervjusamtal. Under kvällen lopp gav han mig spridda glimtar av sina framtidsdrömmar. "Tänk bara, vad tjugu miljoner negrer skulle kunna åstadkomma för sitt gemensamma bästa med bara en dollar var i månaden!" utbrast han vid ett tillfälle. Och en annan gång mumlade han eftersinande: "— En miljon svarta människor under Islams halvmåne..."

Var trehundraade negrer i Förenta staterna är muslim — anti-vit, anti-kristen, hatisk, kampberedd, våldtrillad — och edsvuren att in i döden följa Elijah Muhammad. Hur långt kan han gå?

I Chicago, Detroit, Washington, Philadelphia och New York talade jag med ledande negrer av olika yrkeskategorier, akademiker, industriför-färsmän, för vilka blotta tanken på medlemskap i rörelsen är motbjudande. Jag hörde dem samstämmigt fördöma Muslim-läranas anti-vita och an-

ti-kristna inställning. Men samtidigt ansåg alla dessa personer att Muhammad utan tvekan är en kraft att räkna med — därför att det ligger så mycket sanning i hans anklagelser.

Så länge jämlikheten inte är genomförd inom den amerikanska demokratin, så länge kommer Elijah Muhammad — eller någon annan — att kun-

na samla så många anhängare bland negerna att han med fog kan kallas "den mäktigaste svarte mannen i Amerika". Det är av största vikt att kristendomen och de demokratiska institutionerna hjälper till att undanröja orsakerna till negernas berättigade missnöje och därmed förtar dylika ras-kulter deras slagkraft.

Feminin finansiering

Jag hade en snygg och bra mörk kostym, som passade utmärkt för aftonbruk, men tre dar innan vi skulle gå bort på middag till några vänner övertalade min fru mig i alla fall att gå och skaffa mig en ny. Dagen därpå infann sig ett bud med tre aftonklänningar jämte kvitterad räkning. "Vad ska nu det här föreställa?" frågade jag strängt.

"Nej vet du vad!" svarade min fru. "Har inte *du* köpt en ny kostym till bjudningen kanske!"

-Insänd av E.W.

En kvinnlig kund i varnhuset där jag arbetar som expedient hade beställt sig för en klänning och ville ha den förld på kontot, men hur hon än letade i sin voluminösa handväska kunde hon inte hitta kontomärket. Jag frågade om hon inte hade något annat som hon kunde legitimera sig med. Hon började rota på nytt, och till sist hittade hon ett papper som hon med en suck av belåtenhet räckte mig. Det var ett brev från stadens privatägda elverk och började: "Bästa Fru N. N. N. Då vi vid genomgång av våra räkenskaper finna att vår fordran på Eder för de senaste sex månaders ströml leverans alltför mycket är oreglerad..."

-Insänd av H.S.

Dagens erbjudande i snabbköpsaffären var kärnlösa vindruvor för 1.75 halvkilo. En ung husmor stod och vägde den ena kombinationen av klasar efter den andra, men rynkan mellan hennes ögonbryn blev bara djupare och djupare. Så sken hon plötsligt upp och började plocka druvor från en av klasarna och mumlade i sig, allt medan hon uppmärksam iakttog visaren på vågen. Till sist stoppade hon med en suck av lättnad de återstående druvorna i en påse och gick fram till kassan vid utgången.

"Jag har jämnt ett halvt kilo", förkunnade hon triumferande, "och jämnt en och sjutifem."

-Insänd av C.B.N.